

Δημόπουλος Σωτήρης
ΠΕ 83 Ηλεκτρολόγος
Μηχανικός

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εισαγωγή στα
θέματα
ασφάλειας και
υγείας στην
εργασία

Εργασιακό περιβάλλον

- Είναι το σύνολο των συνθηκών εργασίας που επικρατούν σ' ένα χώρο που εργάζονται άνθρωποι.

Εργασιακό
Περιβάλλον

Δικαιώματα εργαζόμενων

Η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων

η δημιουργία ενός ικανοποιητικού εργασιακού περιβάλλοντος,

η πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων

η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων

αποτελούν αδιαμφισβήτητο και ύψιστο δικαίωμα των εργαζομένων.

Εργατικά ατυχήματα

- Τα εργατικά ατυχήματα δεν είναι ούτε τυχαία, ούτε μοιραία, γιατί μπορούμε να απομακρύνουμε τις αιτίες που τα προκαλούν.

- Δεν οφείλονται στην «έλλειψη τύχης» του εργαζομένου «την κακιά ώρα», αλλά στην έλλειψη προσοχής σε συνδυασμό με μειωμένη σύνεση και επαγρύπνηση.

Εργατικά ατυχήματα

Εργατικό ατύχημα χαρακτηρίζουμε την ανεπιθύμητη σωματική βλάβη ή το θάνατο εργαζόμενου/ων από κάποιο αιφνίδιο και βίαιο συμβάν κατά τη διάρκεια της εργασίας ή ένεκα αυτής (μετάβαση στην εργασία ή αποχώρηση).

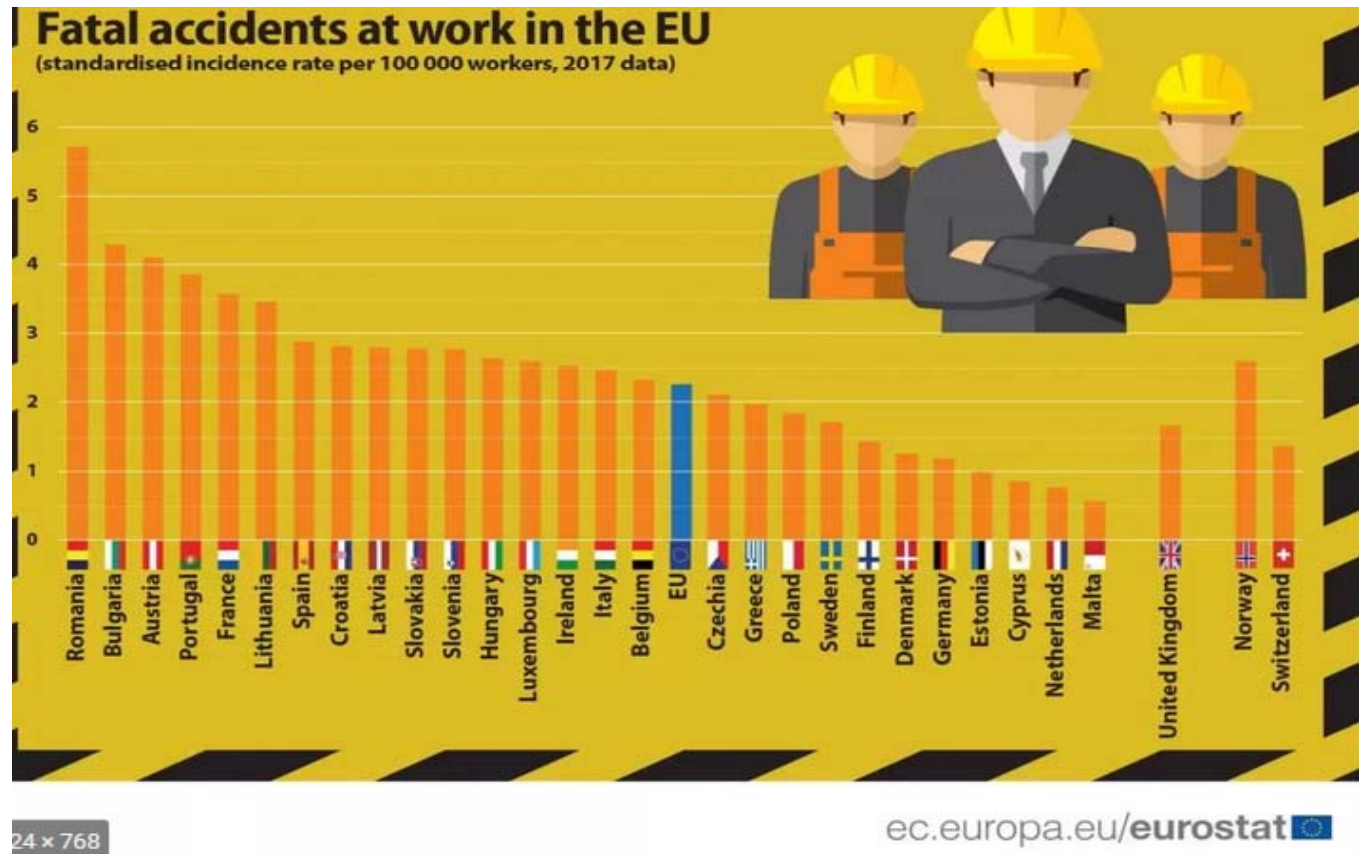
Εργατικά ατυχήματα

- Ατύχημα, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, είναι και αυτό το οποίο συμβαίνει κατά τη μετάβαση προς το χώρο εργασίας ή την αποχώρηση από αυτόν, ανεξάρτητα από το μέσο μεταφοράς, αρκεί να υπάρχει χρονική και χωρική συσχέτιση.

Ατύχημα

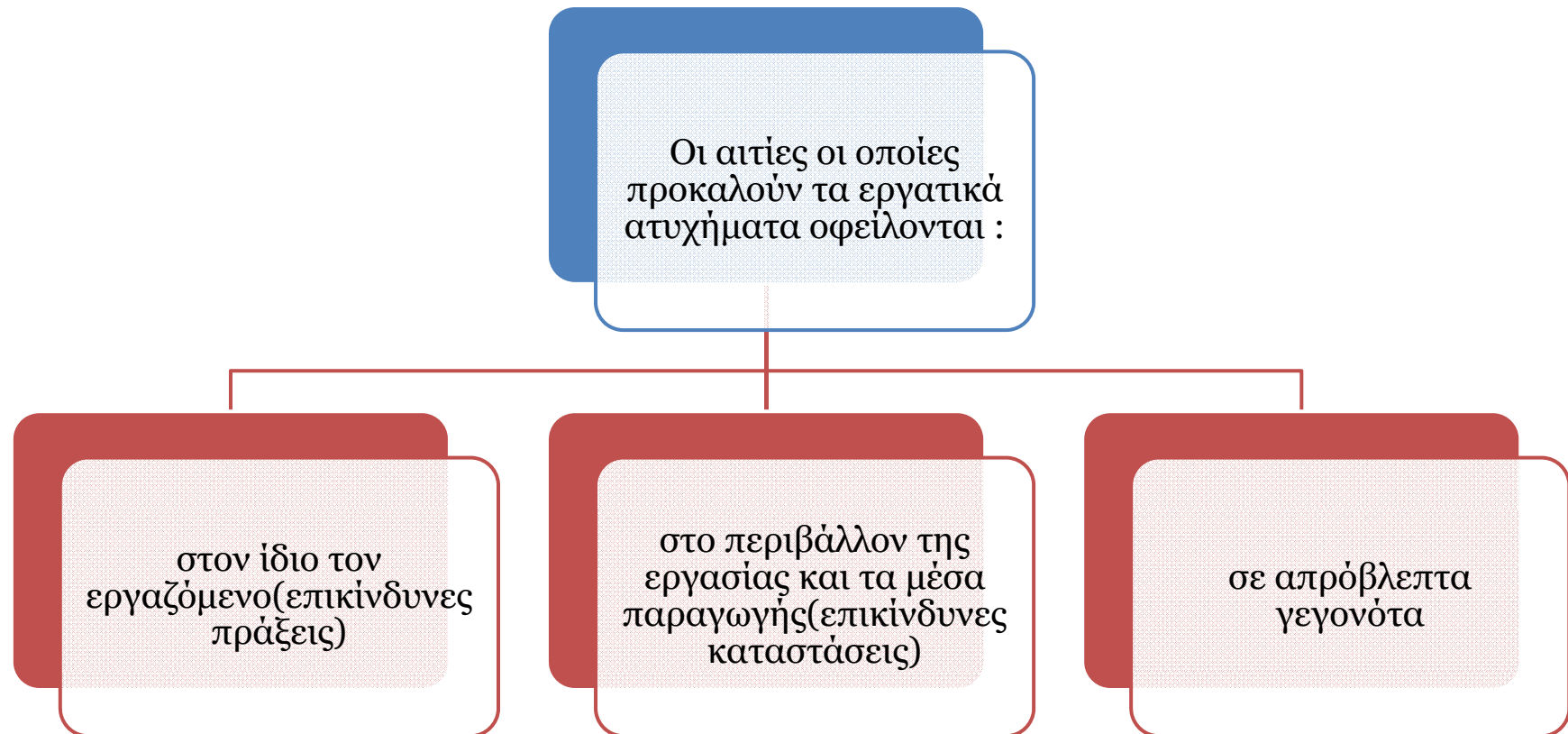
Εργατικά ατυχήματα

Εργατικά ατυχήματα

Αιτίες εργατικών ατυχημάτων

Αιτίες ατυχημάτων, που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Η ηλικία.

- Οι νέοι, παρά την αναμφισβήτητη ενεργητικότητα και τα ταχύτερα αντανακλαστικά, παθαίνουν πολύ συχνά ατυχήματα γιατί τους λείπει η πείρα. Πολλές φορές αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα της εργασίας με βιασύνη και επιπολαιότητα.

- Τα μεγάλης ηλικίας άτομα παθαίνουν συχνά ατυχήματα, γιατί με την πάροδο του χρόνου μειώνονται οι φυσικές τους ικανότητες, δηλαδή κουράζονται γρηγορότερα στο σώμα και τα μάτια, δεν έχουν καλή ακοή

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Η απειρία ή άγνοια.

Η απειρία ή άγνοια που έχουν οι ανειδίκευτοι, οι μαθητευόμενοι και οι νέοι τεχνίτες, γίνονται αφορμή για ατυχήματα. Εργαζόμενος, που δεν έχει μάθει καλά το είδος και τη φύση της εργασίας που κάνει, δηλαδή που δε γνωρίζει τη λειτουργία του μηχανήματος, τη χρήση του εργαλείου και τον τρόπο που γίνεται η εργασία με την οποία ασχολείται, κινδυνεύει κάθε στιγμή να τραυματιστεί ο ίδιος και να γίνει αιτία να τραυματιστούν και άλλοι.

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Διανοητική ικανότητα.

Υπάρχουν εργασίες που χρειάζονται ιδιαίτερα προσόντα, όπως π.χ. ταχύτητα αντίληψης, ευστροφία και ετοιμότητα.

Εργαζόμενος που δε διαθέτει αυτά τα χαρακτηριστικά, δεν μπορεί να αντιδράσει στις δύσκολες στιγμές και σε έκτακτες περιστάσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί σύγχυση και να προκληθεί ατύχημα.

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Κακές συνήθειες.

Η αμέλεια, η απροσεξία, η ανυπακοή, η αφηρημάδα, η βιασύνη, η επιπολαιότητα κ.λπ. μπορεί να συντελέσουν σε εργατικό ατύχημα

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Κακές συνήθειες

Στις κακές συνήθειες πρέπει να αναφερθούν δύο συχνές αιτίες: α) Το παρεξηγημένο, το κακώς εννοούμενο φιλότιμο. Το φιλότιμο στην εργασία πολλές φορές παρερμηνεύεται και οδηγεί σε ατύχημα. η συγκόλληση, για να δείξει ότι δε φοβάται.

β) Η μοιρολατρική αντίληψη, που υπάρχει σε μερικούς εργαζόμενους ότι αν πρόκειται να του συμβεί ατύχημα, τότε δεν μπορεί να το αποφύγει. Υπάρχουν άνθρωποι που πιστεύουν ότι δεν θα πάθουν τίποτα, εάν δεν είναι τυχερό κι ότι δεν είναι δυνατόν να αποφύγουν την «κακιά ώρα».

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Συναισθηματικοί παράγοντες

- Σπουδαιότεροι παράγοντες είναι η ανησυχία, η ανυπομονησία, η εύκολη συγκίνηση και η νευρικότητα επειδή οδηγούν στη διαταραχή της ψυχικής ηρεμίας. Η έλλειψη ψυχικής ηρεμίας κατά τη διάρκεια της εργασίας κάνει τον εργαζόμενο νευρικό, ανήσυχο, μειώνει την προσοχή και την αυτοσυγκέντρωσή του, δηλαδή δημιουργεί καταστάσεις πρόσφορες για ατύχημα.

- Δύο κλασικά παραδείγματα, που οδηγούν σε διατάραξη της ψυχικής ηρεμίας, είναι τα ακόλουθα: οικογενειακά προβλήματα, π.χ. ασθένεια συγγενούς, οικονομικές δυσκολίες κλπ., διαφορές με τους προϊσταμένους ή και με τους άλλους συναδέλφους.

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Παθολογικοί παράγοντες

- Διάφορες νοσηρές καταστάσεις, φανερές ή κρυφές, οδηγούν πολλές φορές στο ατύχημα.
- Επιληπτικοί, άτομα με αναπηρίες κινητικές (π.χ. μονόχειρες) ή λειτουργικές (π.χ. κακή όραση, μειωμένη ακοή), αλκοολικοί και άτομα με σοβαρές οργανικές βλάβες (π.χ. καρδιοπαθείς, υπερτασικοί), κινδυνεύουν πολύ περισσότερο από τους υγιείς.

- Παράδειγμα: ένας οδηγός, που έχει δυσχρωματοψία, δηλαδή δεν μπορεί να ξεχωρίσει τα χρώματα ή ένας βαρήκοος χειριστής, που δεν ακούει έναν ασυνήθιστο θόρυβο του μηχανήματος του, εύκολα παθαίνει ατυχήματα.

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από τον ίδιο τον εργαζόμενο

Κόπωση

Κόπωση σωματική ή ψυχική που προκαλείται από πολύωρη, έντονη ή μονότονη εργασία, αποτελεί επίσης ένα πολύ σημαντικό παράγοντα για την πρόκληση εργατικού ατυχήματος. Η κόπωση κι ακόμα περισσότερο η υπερκόπωση επιβραδύνει τις αντιδράσεις και μειώνει την οξύτητα των αισθήσεων του εργαζόμενου. Έχει παρατηρηθεί ότι τα περισσότερα ατυχήματα συμβαίνουν τις τελευταίες ώρες της εργάσιμης ημέρας.

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από το περιβάλλον εργασίας και τα μέσα παραγωγής

Όταν το περιβάλλον εργασίας δεν πληροί τους απαιτούμενους όρους ασφαλείας, δεν είναι υγιεινό και τα μέσα παραγωγής (π.χ. εργαλεία, μηχανήματα, υλικά κ.λπ.) δεν ανταποκρίνονται στους στοιχειώδεις κανόνες ασφαλείας, συμβαίνουν πολλά και σοβαρά ατυχήματα.

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από το περιβάλλον εργασίας και τα μέσα παραγωγής

Αιτίες ατυχημάτων που προέρχονται από το περιβάλλον εργασίας και τα μέσα παραγωγής

Το 15% των εργατικών ατυχημάτων οφείλεται στο περιβάλλον εργασίας και τα μέσα παραγωγής.

Αιτίες ατυχημάτων που οφείλονται σε απρόβλεπτα γεγονότα

Απρόβλεπτα γεγονότα

- Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται λίγα και σπάνια ατυχήματα, τα οποία ο άνθρωπος δεν μπορεί να προβλέψει, ούτε πότε θα γίνουν, ούτε τι θα προκαλέσουν.

- Τέτοια είναι τα ατυχήματα που προκαλούνται από κεραυνούς, σεισμούς, πλημμύρες κ.λπ.

- Το 5% των εργατικών ατυχημάτων οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα. 2

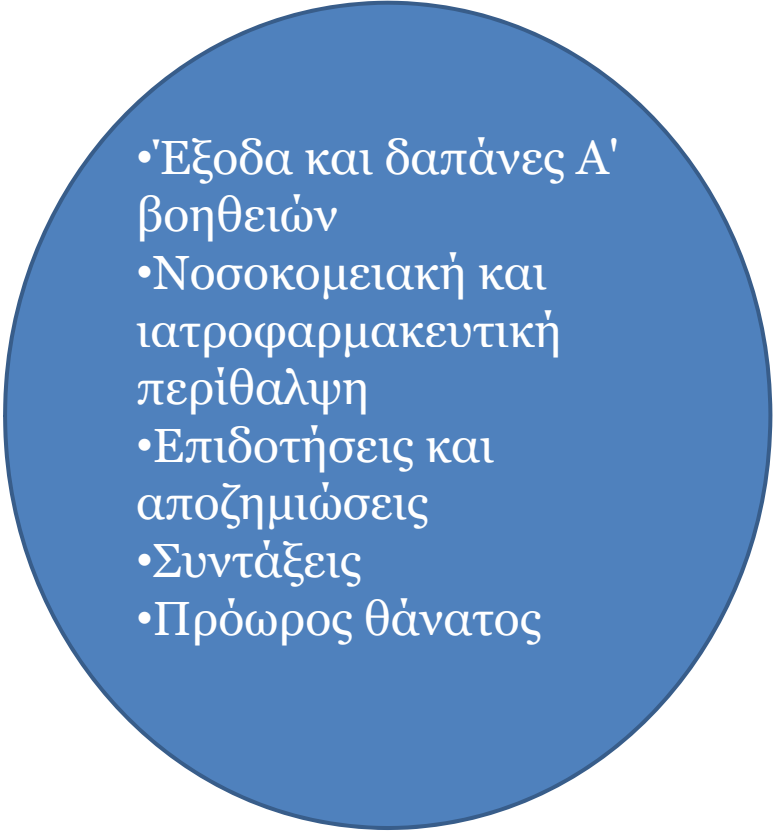
Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

Άμεσες επιπτώσεις

-
- Έξοδα και δαπάνες Α' βοηθειών
 - Νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
 - Επιδοτήσεις και αποζημιώσεις
 - Συντάξεις
 - Πρόωρος θάνατος

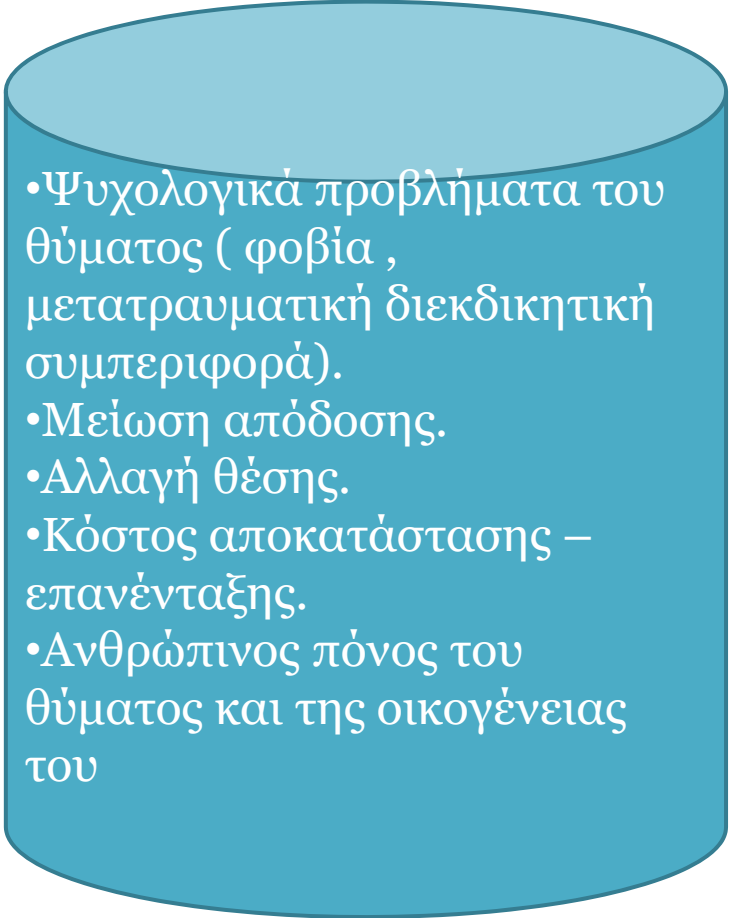
Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

Έμμεσες επιπτώσεις

- Οικονομική αποζημίωση του θύματος.
- Χαμένες εργατοώρες θύματος και άλλων εργαζομένων.
- Ζημιά σε μηχανήματα , υλικά , εγκαταστάσεις.
- Κόστος αντικατάστασης θύματος από άλλο εργαζόμενο.
- Καθυστέρηση.
- Σταμάτημα παραγωγής.
- Κακό ψυχολογικό κλίμα στην επιχείρηση.
- Κακή εικόνα προς τα έξω.

Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

-
- Ψυχολογικά προβλήματα του θύματος (φοβία , μετατραυματική διεκδικητική συμπεριφορά).
 - Μείωση απόδοσης.
 - Αλλαγή θέσης.
 - Κόστος αποκατάστασης – επανένταξης.
 - Ανθρώπινος πόνος του θύματος και της οικογένειας του

Έμμεσες
επιπτώσεις

Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

Ανάλογα με τη σχέση εργασίας

Εργατικά
ατυχήματα
προσωπικού της
επιχείρησης

Εργατικά
ατυχήματα
υπεργολάβων που
απασχολούνται
στο χώρο της
επιχείρησης

Μη εργατικά
ατυχήματα τρίτων

Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

Ανάλογα με τη σοβαρότητα

Μικρά
ατυχήματα
(διακοπή
εργασίας
μιας ημέρας)

Κοινά
ατυχήματα
(διακοπή
εργασίας
πάνω από
μια ημέρα)

Σοβαρά
ατυχήματα
(μόνιμες
αναπηρίες,
ακρωτηριασμοί)

Θανατηφόρα
ατυχήματα

Επιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων

Ανάλογα με τον
χώρο που
συνέβησαν:

Ατυχήματα που
συνέβησαν στους
χώρους
δραστηριοτήτων της
επιχείρησης.

Ατυχήματα
μετάβασης από και
προς την εργασία

Πρόληψη ατυχημάτων

Πρόληψη ατυχημάτων

Πρόληψη ατυχημάτων

Οι εργαζόμενοι
έχουν
υποχρέωση να
συνεργαστούν
για την αποφυγή
ατυχημάτων.

Για να το
επιτύχουν αυτό
πρέπει να:

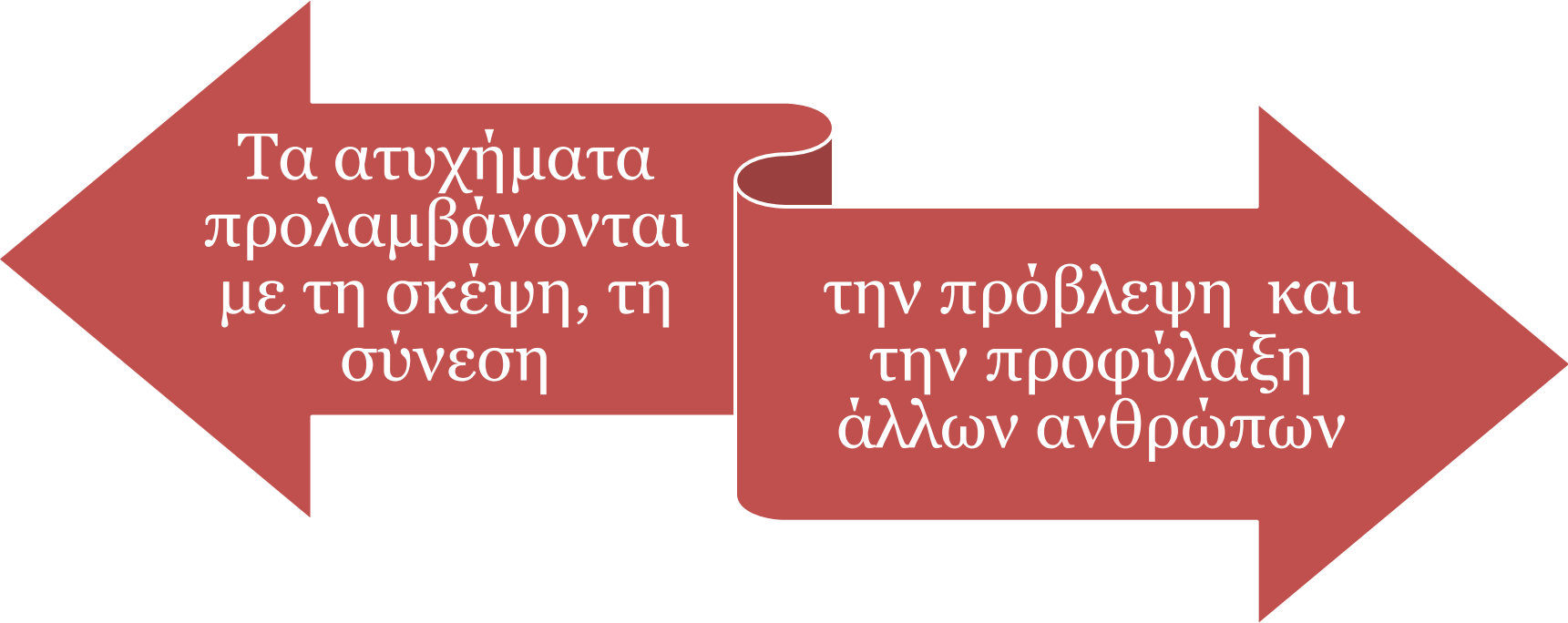
- έχουν συνείδηση της ευθύνης προς τον εαυτό τους και προς την κοινωνία
- γνωρίζουν τους κινδύνους της εργασίας τους και τους κανόνες ασφαλείας
- κάνουν τη εργασία τους σωστά γιατί ο σωστός τρόπος είναι και ο ασφαλής
- χρησιμοποιούν τα κατάλληλα προστατευτικά μέσα και τον κατάλληλο τεχνικό εξοπλισμό
- σκέφτονται τις ενέργειες τους

Πρόληψη ατυχημάτων

Οι εργαζόμενοι έχουν
υποχρέωση να
σκέφτονται για την
αποφυγή ατυχημάτων.

- α) πριν ενεργήσουν, να εξετάζουν αν αυτό που κάνουν είναι ασφαλές και αν έχουν εξασφαλίσει τα απαιτούμενα μέσα προστασίας (μάσκες, προφυλακτήρες κ.λπ.)
- β) να προστατεύουν τον εαυτό τους, να βοηθούν και να προφυλάσσουν τους άλλους μη δημιουργώντας κινδύνους ατυχήματος γι' αυτούς
- γ) να ενεργούν όπως ακριβώς θέλουν να ενεργούν και οι άλλοι γι' αυτούς
- δ) να μαθαίνουν από ορισμένες επικίνδυνες ενέργειές τους.

Πρόληψη ατυχημάτων

Τα ατυχήματα
προλαμβάνονται
με τη σκέψη, τη
σύνεση

την πρόβλεψη και
την προφύλαξη
άλλων ανθρώπων

Πρόληψη ατυχημάτων

Πριν αρχίσει η εργασία, να προβλέπουμε τους κινδύνους που μπορεί να δημιουργήσει

Να βρίσκουμε τρόπους ώστε να αποφεύγονται αυτοί οι κίνδυνοι

Κανόνες για την ασφαλή εκτέλεση της εργασίας

Να εξασφαλίζονται τα απαραίτητα προστατευτικά μέσα και ο κατάλληλος τεχνικός εξοπλισμός

Η εργασία να εκτελείται μόνον αφού γίνουν όλα αυτά. Όταν υπάρχουν αμφιβολίες, επιβάλλεται να ζητούνται πληροφορίες και τεχνική βοήθεια.

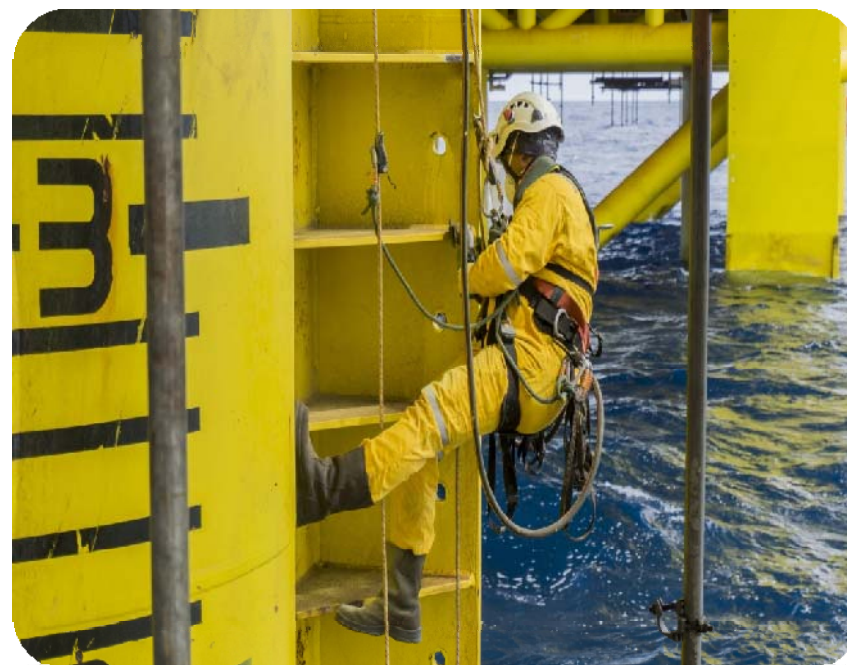
Ασφαλές περιβάλλον εργασίας

- Μια ολοκληρωμένη προσπάθεια στην καταπολέμηση ατυχήματος, πρέπει να φθάνει μέχρι την ασφαλή οργάνωση του περιβάλλοντος της εργασίας, η οποία περιλαμβάνει:
 - 1. ασφαλές κτήριο (δάπεδα, τοίχοι, οροφές και σκάλες σε καλή κατάσταση, κατάλληλος φωτισμός κ.λπ.)
 - 2. ασφαλή εξοπλισμό (εργαλεία, συσκευές και μηχανήματα κατάλληλα για την εργασία και σε καλή κατάσταση κ.λπ.)

Ασφαλές περιβάλλον εργασίας

- 3. μέσα προστασίας
(προφυλακτήρες και γειώσεις
για τα μηχανήματα, ατομικά
προστατευτικά μέσα για τους
εργαζομένους κ.λπ.)
- 4. τάξη και καθαριότητα
(διάδρομοι κυκλοφορίας, καλό
στοίβαγμα υλικών,
καθαριότητα κ.λπ.)
- 5. υγιεινή ατμόσφαιρα
(εξάλειψη κινδύνων από
καπνούς, σκόνες, τοξικά αέρια
κ.λπ.).

Οι κανόνες ασφάλειας

Η πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων απαιτεί πειθαρχία των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

Όλοι οφείλουν να υπακούουν στις οδηγίες που δίνουν οι υπεύθυνοι, γραπτές και προφορικές

Οι κανόνες ασφάλειας

Παραδείγματα κανόνων ασφάλειας:

- ❖ τα αστεία την ώρα της εργασίας είναι επικίνδυνα
- ❖ απαγορεύεται το κάπνισμα στα ξυλουργεία
- ❖ όταν τροχίζετε, φοράτε προστατευτικά γυαλιά.